

Стосунки викладача і студента потрібно переводити в площину ділового співробітництва і взаєморозуміння. Повага до особистості і вимогливість до неї передбачає опору викладача на позитивне в душі студентів, віру в їх можливості. Це забезпечує формування творчих задатків особистості.

Гармонійно розвинена особистість може сформуватися лише в колективі на базі правильного емоційного фундаменту та психологічного клімату. Адже тільки тоді, коли студент відчуває себе потрібним групі, тільки тоді він буде думати про успіхи у навчанні, про формування свого «Я».

Сучасну ситуацію професійної підготовки економіста і розвитку особистості студента можна охарактеризувати як трансформацію свідомості та особистісного самопізнання, осмислення себе як особистості, пошук нових шляхів самореалізації і самоствердження. Тому мета навчання пов'язана з формуванням творчої особистості, котрій притаманне всебічне пізнання та інтенсивний розвиток, гармонія між самопізнанням, самовираженням, самоутвердженням і саморозвитком. Це, в свою чергу, потребує пошуків оптимальних варіантів побудови навчального процесу в університеті.

Студент — творча особистість, яка стоїть на шляху нового життя і прагне вчитись. Тож викладачі поступово формують у них установку на певний «внутрішній ідеал», оскільки кожен повинен бути готовим жити в такому суспільстві, яке сприяє появі нової гармонійно розвиненої особистості.

В процесі навчання потрібно намагатися створювати такі умови, за яких студент ітиме до істини самотійно, викладач при цьому виступає співавтором визначення напрямів творчої самореалізації студента і становленню його особистості.

*Б. В. Богдан, асист.,
кафедра правового регулювання економіки*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФІНАНСОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Одним з важливих факторів, які впливають на ефективність навчального процесу, є мотивація студентів до навчання. Під мотивацією слід розуміти певний ступінь готовності студента прагнути досягнення поставлених навчальних цілей, зацікавленість студента в отриманні знань. Під час вивчення фінансового права

загалом використовуються рівні мотивації, які спрямовані на задоволення від самого процесу навчання та його результатів, орієнтовані на здобування студентами якісно нових знань в галузі фінансового права та додаткових знань з суміжними навчальними дисциплінами в аспекті нормативно-правового регулювання. До мотивів, якими викладач повинен намагатись «збудити» студентів до навчальної діяльності, можна віднести мотиви саморозвитку, самоствердження, прагнення отримати винагороду у вигляді позитивної оцінки за набуті та проявлені знання тощо.

Необхідність активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів є однією з найважливіших вимог при виборі методів та прийомів стимулювання мотивації навчання. На початку семінарського заняття доцільно скористатись методом стимулювання мотивації у вигляді доведення та переконання через пояснення студентам необхідності навчального матеріалу для їх подальшої діяльності, обґрунтувати його актуальність, доцільність вивчення та практичність. Такий метод стимулювання мотивації навчання, як комунікативна атака (у вигляді цікавого запитання, читати), також доцільно використовувати, оскільки він спрямований на активізацію та швидку мобілізацію аудиторії до навчання.

Перш ніж активізувати мислення, потрібно активізувати сприйняття. Одним із засобів активізації сприйняття є емоційність, яка в процесі навчання формує у студентів відношення до навчальної дисципліни, а також створює умови для інтенсивної діяльності, сприяє підвищенню розумової працездатності. Створення позитивних емоцій під час навчання завжди сприяє пошуку нової інформації, викликає задоволення від процесу навчання.

Сформувати позитивні емоції у студентів можливо шляхом створення творчої атмосфери на семінарському занятті, використання активних методів навчання, зокрема словесних та практичних — дискусія, рольова гра, групова робота студентів тощо. В свою чергу створення творчої атмосфери, яка має базуватись на взаємоповазі та розумінні, поєднує викладача з аудиторією студентів, в результаті чого здійснюється більш якісна передача інформації та відбувається ефективне засвоєння навчального матеріалу.

Схвалення дій студентів, яке має відображатись через контроль якості знань, певним чином забезпечує мотивацію їх до систематичного навчання, адже викликає у них впевненість у власних знаннях і спонукає до активної пізнавальної діяльності на занятті.

Особливої уваги потребує вимова викладача, оскільки посилюючи голос можна звернути увагу студентів на основних або

найбільш важливих моментах теми, що вивчається, а за допомогою жестів та міміки можливо акцентувати увагу студентів на тих поняттях та явищах, на які вони самі б не звернули особливої уваги.

Отже, розглядаючи доцільність використання того чи іншого методу у навчанні, слід зазначити, що саме комплексне їх застосування забезпечить стимулювання мотивації навчання, ефективність навчального процесу, а також сприятиме підвищенню успішності та практичного засвоєння навчального матеріалу студентами.

*М. А. Богорад, І. А. Балягіна, старш. викл.,
кафедра педагогіки та психології*

РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ФОРМУВАННІ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК І КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Практика — найефективніший засіб засвоєння теоретичних знань. Студенти нашого університету протягом двох років вивчають такі предмети, як «Психологія діяльності та навчальний менеджмент» (загальна та вікова психологія, дидактика, управління навчальною діяльністю тощо), «Комунікативні процеси у навчанні» (професійне спілкування, педагогічна майстерність тощо), «Методика викладання економіки» (активні методи навчання при вивченні різних сфер економічної науки, розробка дидактичних матеріалів, планування та проведення занять з економічних дисциплін для різних освітньо-вікових груп тощо). Логічно, що саме практика завершує психолого-педагогічну підготовку студентів до викладацької діяльності.

Головне завдання педагогічної практики — це розвиток і закріплення вмінь та навичок самостійної діяльності і творчої ініціативи; використання загальнонаукових знань з педагогіки, психології та економіки, наукової, методичної та довідникової літератури при вирішенні конкретного педагогічного завдання, як правило, дидакто-методичного характеру.

Непересічного значення педагогічна практика також набуває з огляду на те, що навчальна діяльність у кінцевому підсумку повинна не просто дати людині суму знань, вмінь та навичок, а сформувати її компетенцію.